

Dokumenttyp:
RutinDetta dokument gäller för:
SäboFastställt/uppriktad
2017-05-29 av vård- och omsorgschef Enhetschefer Säbo

Dokumentansvarig:

Senast reviderad:
2017-05-29Giltighetstid:
Tills vidare

Dnr:

Måltider och smakportioner för personal i särskilt boende, rutin

I den här rutinen förtydligas vad som gäller för personal i särskilt boende i samband med måltider, t ex avseende smakportioner.

Grundregeln är att personal inte äter av den mat som finns tillgänglig för de boendes skull. Precis som på alla andra arbetsplatser får man ta med sig frukostmacka, lunch och eventuella mellanmål som man ska äta under arbetsdagen. Personalen äter sin lunch utanför avdelningen på sin rast, t ex i lunchrummet. Då är det också lättare att fokusera på brukarna när man arbetar och på sina egna behov när man har rast.

Pedagogiska måltider förekommer inte i Vård och Omsorg, då detta innebär att personalen har en skyldighet att äta måltiden samtidigt som en rad kriterier måste vara uppfyllda. Pedagogiska måltider innebär också att personalen ska betala skatt för måltiden, enligt Skatteverkets regler.

Smakportioner och hjälp vid måltid

Det ingår i arbetet att personalen deltar aktivt i de boendes måltid genom att sitta tillsammans med de boende och vägleda/motivera dem utifrån deras situation. Personalen har ansvar för tillsyn och praktisk hjälp vid måltiden, t ex att vara behjälplig med att fylla på när maten är slut, visa hur man använder bestick, avstyra störningsmoment i ätandet. m.m.. Detta gör att det blir en lugnare matsituation, de boende stimuleras till ett bättre näringsintag och bibehållande av sina funktioner. För att agera förebild och för att de boende ska uppleva ett större lugn i matsituationen så kan det i vissa fall vara bra om personalen äter en liten smakportion tillsammans med de boende. Inom demensvården kan det t ex skapa stor misstänksamhet om personalen sitter med vid bordet utan att äta av samma mat som de boende. Smakportionen är snarare symbolisk och räknas därför inte som en måltid enligt Skatteverkets regler. Personalen behöver därmed inte betala eller skatta för maten.

Smakportioner äts bara tillsammans med de boende. Enheten varken beställer eller lagar extra portioner till personalens smakportioner. Vid de tillfällena maten är begränsad får personalen avstå eller minimera sin smakportion.

Det kan tyckas onödigt att inte äta upp mat som annars kanske skulle slängas, men på sikt är målet att vi inte ska få mer mat levererad till avdelningen än vad de boende äter. Då är det också viktigt att veta hur mycket som egentligen behövs till de äldre.

Läs gärna mer om hur vi kan skapa en positiv och säker måltidssituation för våra äldre i Livsmedelsverkets skrift "Bra mat i äldreomsorgen".

